

VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

Generalitat
de Catalunya
**Departament
de Cultura**

El Voluntariat per la llengua al Centre Penitenciari Lledoners

Què és el Voluntariat per la llengua?

- ✓ Un programa que, des del **2003**, impulsa la Generalitat de Catalunya i gestiona el CPNL a tot Catalunya.
- ✓ Un programa per practicar el català a través de la **conversa**.
- ✓ Un programa que posa en contacte:
  - Persones que ja saben una mica de català i volen llançar-se a parlar-lo amb normalitat: **aprenentes** amb
  - Persones que parlen habitualment en català i tenen temps i ganes de conversar: **voluntàries**

El VxL als centres penitenciaris

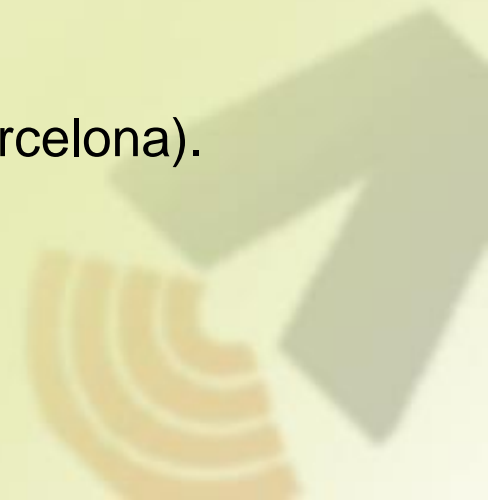
- Abril de **2008**: se signa un conveni d'adhesió al VxL amb els **Serveis Territorials de Justícia a Tarragona** (Tarragona i Reus). Es fan parelles lingüístiques al **Centre Penitenciari de Tarragona**.
- Maig de **2008**: la demarcació de Girona se suma a la iniciativa i es presenta el projecte VxL al **Centre Penitenciari de Figueres** (CNL de Girona). Hi participen 5 interns i 4 voluntaris externs.
- Setembre de **2009**: s'implementa el VxL al **CP Lledoners** (CNL Montserrat). Es formen 5 parelles lingüístiques.
- Maig de **2010**: s'inicia l'activitat del VxL al **CP Brians 1** (CNL Ca n'Ametller) amb la col·laboració de la Creu Roja del Baix Llobregat Nord.
- **2011-2012**: el VxL s'estén al **Centre Penitenciari de Dones de Barcelona** (Wad-ras).

El VxL als centres de Justícia Juvenil

- A partir del novembre de **2011**: arran del bon funcionament del VxL als centres penitenciaris, es proposa portar-ho a terme a Justícia Juvenil.
- **2012**: Programa pilot amb voluntaris lingüístics del CNL de Sabadell al **Centre Educatiu de Justícia Juvenil l'Alzina**. Al maig, s'hi fa la primera edició amb 3 grups de nois (de 4 a 6 nois per grup) amb 6 voluntaris (2 per grup).

Centre Educatiu Els Til·lers (Servei Local de Català de Mollet, CNL del Vallès Oriental).

- **2013**: **Centre Educatiu Can Llupià** (CNL de Barcelona).

Objectius

- Oferir als interns la possibilitat **d'enriquir-se culturalment i personalment** i dotar-los d'una **eina de reinserció i d'integració**, ja que gràcies a aquest programa aquestes persones estableixen un vincle amb el món exterior.
- Crear **espais de comunicació i d'ensenyament-aprenentatge**.
- **Millorar l'ús del català** entre els interns que segueixen cursos de català a les escoles d'adults integrades en els centres penitenciaris i potenciar la **consolidació de l'ús normal** del català a través de la conversa.
- Facilitar la **reinserció social** dels interns un cop deixin el centre.

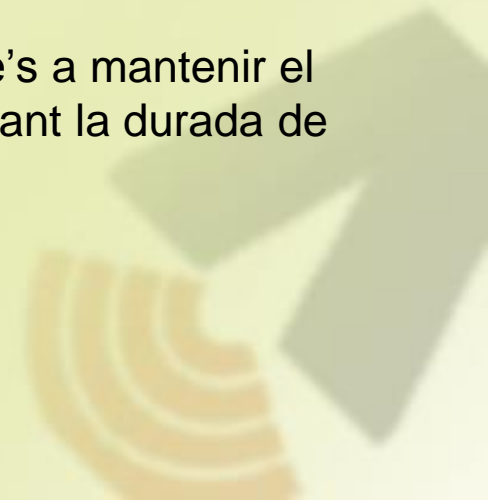
Selecció dels participants

EFA Lledoners: aprenents

- Coneixements bàsics de català i seguir les classes de català del CP Lledoners.
- Mostrar interès pel català.
- Vinculació al país i utilitat: cal que siguin persones que quan surtin de la presó s'integrin a la vida de Catalunya: àmbit laboral, social...
- Els alumnes que van junts han de tenir un nivell de català similar i no han de ser del mateix grup.
- Han de romandre al CP mentre dura el programa.
- Preferentment, no han de tenir permisos de llibertat condicional.

CNL Montserrat: voluntaris

- La motivació.
- Experiència en el VxL.
- Persones vinculades a projectes solidaris, socials o de l'àmbit de l'ensenyament.
- Cal disposar de vehicle propi per traslladar-se o tenir facilitat per arribar a les instal·lacions.
- Cal comprometre's a mantenir el mateix horari durant la durada de l'activitat

Com ho fem?

- 1. Inici** - coordinació entre CP Lledoners i CNL Montserrat.
Presentació del programa i recerca de voluntaris i aprenents.
- 2. Formació** dels voluntaris seleccionats.
Conèixer les instal·lacions, les mesures de seguretat i la normativa del CP Lledoners.
Orientacions sobre com fer l'activitat en l'àmbit penitenciari.
- 3. Creació i presentació** de les parelles lingüístiques.
- 4. Inici de l'activitat.** Les sessions es fan tenint en compte el calendari escolar en l'horari acordat segons els participants. Les sessions duren una hora i mitja.
- 5. Tancament** i trobada de cloenda entre tots els participants.
- 6. Valoració.**
Valoració quantitativa i qualitativa del desenvolupament del programa tenint en compte les aportacions dels participants i coordinadors.

Parelles lingüístiques

1a edició - 1r semestre 2010:
5 parelles

2a edició - 1r semestre 2011:
6 parelles

3a edició - desembre 2011/març
2012: 11 parelles

4a edició - novembre 2012/març
2013: 10 parelles

5a edició – abril/juny 2013:
7 parelles

6a edició - desembre 2013/maig
2014: 15 parelles

Procedència participants

Aprenents

- Alemanya
- Amèrica del Sud
- Catalunya
- Centre Amèrica
- El Marroc
- El Líban
- Espanya
- Gàmbia

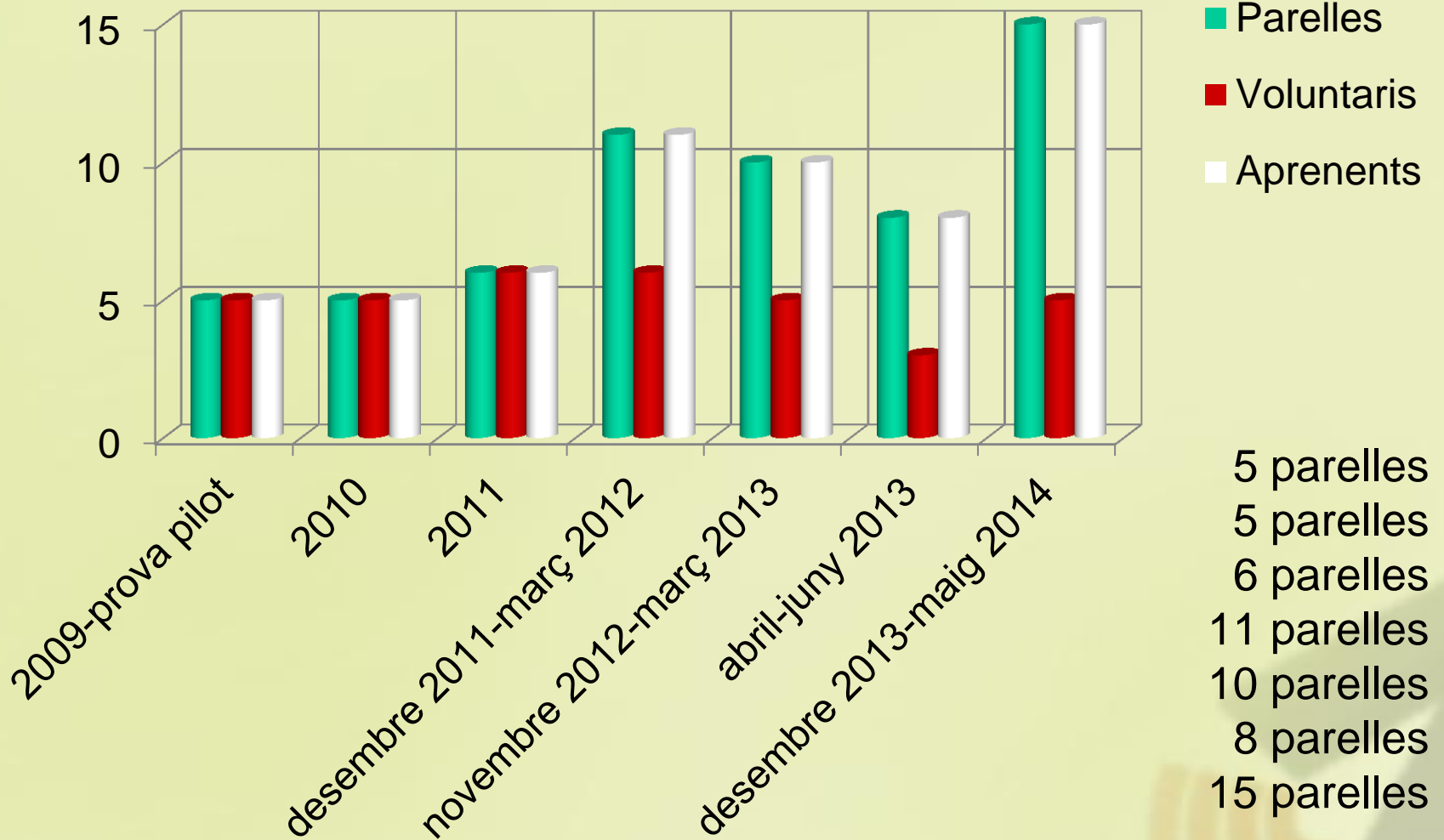
Voluntaris

- Catalunya
- Espanya
- Cuba

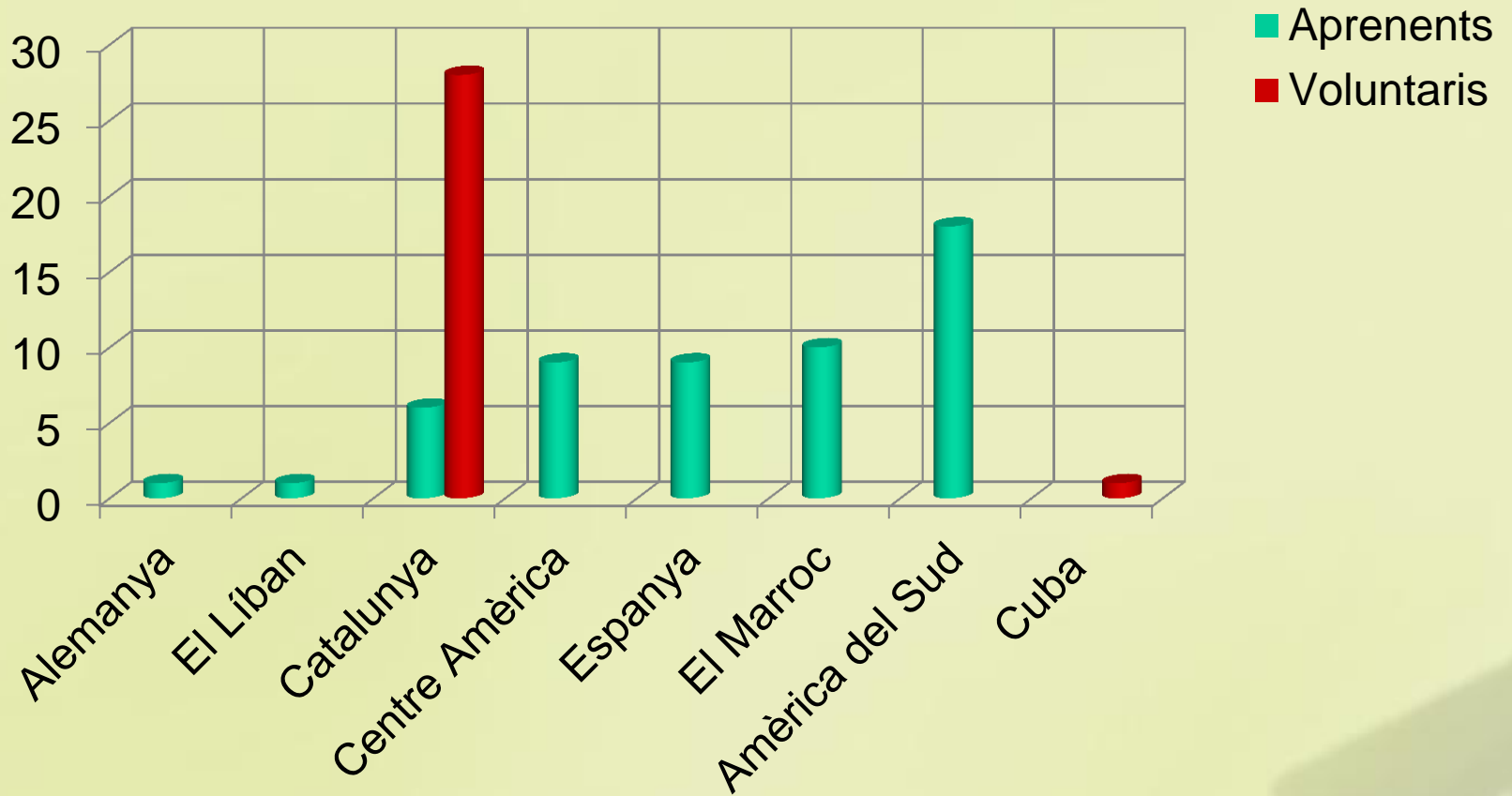

Parelles lingüístiques

Procedència participants

Testimonis: Abans de tocar el cel

La primera vegada que els meus peus van trepitjar la presó de Lledoners era un dia de primavera ben esplendorós i poc em podia imaginar el que em trobaria. Sempre havia tingut la imatge de presons amb barrots grossos, gent bruta i amb cara de mala maror. Tenim la imatge que allà hi ha gent dolenta i conflictiva, però no ens parem a pensar quines circumstàncies han rodejat les seves vides: son persones com nosaltres, que tenen família, que els agrada gaudir de la natura, menjar i beure, que agraeixen un somriure, una paraula amable, un petó...

Quan m'expliquen que avui han plorat veient el seu fill caminar per primera vegada, que han pogut parlar per telèfon amb la seva mare i quan sento que ja tenen ganes que arribi l'estiu m'adono que allà dintre hi ha persones que estan fetes d'aigua i de mel, que agraeixen que els escoltis mentre et parlen de la il·lusió de tenir la llibertat algun dia. “Em falta poc per sortir”, diu en Joan amb un somriure.

La primera vegada que havia d'anar a la presó el meu fill petit em va dir: “Mama, ja podràs sortir després?”. Això encara em va fer venir més ganes d'anar-hi, perquè jo el que volia era ajudar-los.

Des de llavors mai he dubtat ni un sol moment en voler anar-hi, perquè per a mi ha sigut i es una de les experiències més enriquidores que he tingut a la meva vida, gracies a això he après moltes coses que desconeixia, he après a valorar encara més moltes coses de la meva vida, la meva família, els meus amics, un somriure, un petó, una abraçada, una paraula amable... un petit missatge encisador que fa que en només una estona pugui fer sentir millor un altra persona, perquè no només hi vaig perquè practiquin el català, sinó que els ajudo a que aquella estona puguin ser una mica més feliços o si més no que no pensin en el que tenen allà dia a dia, on a pesar de que estan en bones condicions estan privats de llibertat.

Serien moltes i moltes més coses que ara no puc expressar aquí però que em motivem moltíssim a anar-hi. "Ja marxes?" diu l'Annais, i jo li dic "si, ja es l'hora, però ja saps que tornaré eh". Ha sigut poc temps però he aconseguit que entre ells s'hagin intercanviat un somriure i unes paraules potser sobre el Barça o potser del que els agrada llegir i jo em faig pesada dient-los que han de practicar el català entre ells, em miren i somriuen.

Les cares d'agraïment no tenen preu, cada vegada que surto d'allà em sento com si hagués tocat el cel i sé que després d'aquesta experiència mai seré la mateixa persona, seré algú que dia a dia s'enriqueix sense monedes.

Rosa Maria Sánchez, voluntària del VxL al CP Lledoners

Experiències de
testimonis al blog del
VxL: www.vxl.cat/blog

Moltes gràcies!

Alba Llobet
Dinamitzadora del VxL
al CNL Montserrat

VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

El Voluntariat per la llengua al Centre Penitenciari Lledoners